

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

**Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy
finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata
2023–2027 dla interwencji I.14.1 Doskonalenie zawodowe rolników – moduł 1
Szkolenia podstawowe dla rolników**

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Robert Telus

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 29 kwietnia 2023 r.

Podstawa prawna

Wytyczne zostały wydane na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412).

Obowiązywanie wytycznych

Niniejsze wytyczne obowiązują od dnia 4 maja 2023 r.

Spis treści

I. Słownik pojęć	4
II. Wykaz skrótów	6
III. Informacje ogólne	7
IV. Przyznawanie pomocy	7
IV.1. Warunki podmiotowe	8
IV.2. Warunki przedmiotowe	9
IV.3. Szczególne zasady przyznawania pomocy	9
IV.4. Termin składania WOPP	11
V. Wypłata pomocy	11
VI. Zobowiązania beneficjenta	12
VII. Warunki zwrotu pomocy	13

I. Słownik pojęć

beneficjent – podmiot, któremu przyznano pomoc na podstawie umowy

młody rolnik – osoba, której przyznano pomoc w ramach interwencji I.11 „Premie dla młodych rolników”

ostateczny odbiorca szkoleń – rolnik, młody rolnik, małżonkowie rolników, domownicy rolników, osoby zatrudnione w rolnictwie

regulamin naboru wniosków – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR

rozporządzenie 2021/2115 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

umowa – umowa o przyznaniu pomocy, o której mowa w ustawie PS WPR

ustawa o FP – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

ustawa o finansowaniu WPR – ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023-2027

ustawa o JDR – ustawa z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego

ustawa PS WPR – ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

wytyczne dotyczące podziału środków – wytyczne dotyczące podziału środków EFRROW dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 na poszczególne województwa, obszary wsparcia lub moduły

wytyczne podstawowe – wytyczne podstawowe dotyczące pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

wytyczne przeliczeniowe – wytyczne dotycząca ustalania wysokości kwoty środków EFRROW do przyznania pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

wytyczne szczegółowe – wytyczne szczegółowe dotyczące przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy dla interwencji I.14.1 Doskonalenie zawodowe rolników moduł 1 Szkolenia podstawowe dla rolników w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

II. Wykaz skrótów

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

I.14.1 – kod interwencji „Doskonalenie zawodowe rolników” stosowany w PS WPR

I.14.1.1 – kod modułu 1 interwencji I.14.1 „Szkolenia podstawowe dla rolników” stosowany w PS WPR

MRiRW – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ODR – ośrodek doradztwa rolniczego

PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

WOPP – wniosek o przyznanie pomocy

WOP – wniosek o płatność pośrednią lub końcową

III. Informacje ogólne

1. Niniejsze wytyczne uzupełniają wytyczne podstawowe w odniesieniu do interwencji I.14.1 Doskonalenie zawodowe rolników moduł 1 Szkolenia podstawowe dla rolników.
2. Niniejsze wytyczne określają:
 - 1) warunki przyznawania pomocy;
 - 2) warunki realizacji operacji;
 - 3) formę, w jakiej przyznawana jest pomoc, oraz wysokość pomocy udzielanej beneficjentowi;
 - 4) warunki wypłaty pomocy;
 - 5) zobowiązania beneficjenta;
 - 6) warunki zwrotu pomocy.
3. Wsparcie w ramach I 14.1.1 realizuje cel przekrojowy XCO polegający na modernizacji sektora przez sprzyjanie dzieleniu się wiedzą, innowacji i cyfryzacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, a także zachęcanie do ich wykorzystywania¹.
4. Wytyczne szczegółowe zostały wydane w celu prawidłowej realizacji przez ARiMR zadań związanych z przyznawaniem, wypłatą i zwrotem pomocy, w szczególności do opracowania zaproszenia do złożenia wniosku o przyznanie pomocy, regulaminu naboru wniosków oraz procedur dotyczących przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy.

IV. Przyznawanie pomocy

1. Pomoc przyznaje się:
 - 1) ODR, działającemu na podstawie ustawy o JDR;
 - 2) w celu zapewnienia przepływu wiedzy i informacji w zakresie rozwoju gospodarstw rolnych poprzez realizację szkoleń podstawowych dla rolników, co przyczynia się do realizacji celu przekrojowego XCO, polegającego na modernizacji sektora przez sprzyjanie dzieleniu się wiedzą, innowacji i cyfryzacji
-

¹ Cel przekrojowy określony w art. 6 ust. 2 rozporządzenia 2021/2115

w rolnictwie i na obszarach wiejskich, a także zachęcanie do ich wykorzystywania;

- 3) na organizację i prowadzenie szkoleń podstawowych dla rolników obejmujących tematy horyzontalne związane z działalnością gospodarstwa, w szczególności w kontekście obowiązujących przepisów prawnych oraz najważniejszych obszarów i wyzwań polityki rolnej, wynikających z dokumentów programowych i strategicznych, których zakres tematyczny ustalany będzie przez MRiRW;
 - 4) w wysokości nieprzekraczającej kwoty określonej w wytycznych dotyczących podziału środków, ustalonej zgodnie z wytycznymi przeliczeniowymi oraz z uwzględnieniem wysokości współfinansowania krajowego ze środków publicznych z budżetu państwa określonego w wytycznych przeliczeniowych.
2. Nabór WOPP zostanie przeprowadzony raz na cały okres realizacji PS WPR.
 3. Podziału środków na poszczególne lata wdrażania PS WPR dla danego ODR dokonuje ARiMR z jednoczesnym uwzględnieniem warunku, że realizacja operacji następuje w 6 etapach. Podział środków odzwierciedla proporcję zastosowaną w PS WPR do określenia orientacyjnej rocznej alokacji finansowej dla I.14.1, przy czym do wysokości proporcji na 2024 r. dodaje się wysokość proporcji z 2023 r.
 4. Ocena WOPP będzie przeprowadzana według podstawowej kolejności, określonej w wytycznych podstawowych.

IV.1. Warunki podmiotowe

1. Pomoc jest przyznawana ODR, prowadzącemu działalność szkoleniową na rzecz rolników na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli:
 - 1) posiada doświadczenie w organizacji i prowadzeniu działań szkoleniowych dla rolników lub doradców*;
 - 2) dysponuje zasobami kadrowymi, posiadającymi odpowiednie kwalifikacje, w liczbie umożliwiającej przeprowadzenie działań szkoleniowych, objętych operacją;
 - 3) dysponuje odpowiednią bazą dydaktyczno-lokalową do prowadzenia działań szkoleniowych, objętych operacją.

*Obowiązek dokumentowania doświadczenia w organizacji i prowadzeniu działań szkoleniowych dla rolników lub doradców nie dotyczy jednostek doradztwa rolniczego ze względu na fakt, że prowadzenie doradztwa rolniczego obejmującego działania w

zakresie rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych oraz wiejskiego gospodarstwa domowego jest ich zadaniem ustawowym i działalność ta podlega nadzorowi MRiRW.

IV.2. Warunki przedmiotowe

Pomoc przyznaje się, jeżeli:

- 1) ostatecznym odbiorcą szkoleń jest rolnik, młody rolnik, małżonkowie rolników, domownicy rolników, osoby zatrudnione w rolnictwie, przy czym możliwe jest stosowanie preferencji w dostępie do szkoleń dla beneficjentów instrumentów PS WPR, jeżeli dotyczy to danego zakresu tematycznego szkolenia;
- 2) operacja będzie realizowana zgodnie z warunkami realizacji operacji określonymi w regulaminie naboru wniosków i umowie;
- 3) realizowane będą szkolenia podstawowe, których zakres tematyczny został określony przez MRiRW;
- 4) realizacja szkoleń jest bezpłatna dla ostatecznych odbiorców szkoleń, z wyłączeniem kosztu dojazdu tych odbiorców szkoleń do miejsca szkolenia oraz kosztu zapewnienia sprzętu IT i dostępu do sieci Internet w szkoleniach z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.

IV.3. Szczególne zasady przyznawania pomocy

1. Zakres tematyczny szkoleń oraz ramowe programy szkoleń ustalane będą przez MRiRW.
2. Beneficjenci realizują szkolenia w ramach zakresów tematycznych i ramowych programów szkoleń określonych przez MRiRW.
3. Zakres tematyczny szkoleń oraz ramowe programy szkoleń są przekazywane przez MRiRW do ARiMR wraz z informacją dotyczącą warunków realizacji operacji i stanowią załącznik do umowy.
4. Zakres tematyczny szkoleń oraz warunki realizacji operacji mogą ulegać zmianie w miarę potrzeb w trakcie wdrażania PS WPR. MRiRW przekazuje ARiMR informację o wprowadzonych zmianach wraz ze wskazaniem terminu rozpoczęcia ich obowiązywania. Zmiana tego rodzaju nie wymaga zmiany umowy.
5. Pomoc jest przyznawana w formie kosztów jednostkowych za realizację szkoleń objętych zakresem tematycznym ustalonym przez MRiRW, stanowiącym załącznik do umowy.

6. Wysokość stawek za osobogodzinę szkoleń w ramach kategorii typologicznych szkoleń oraz wysokość stawek za dodatkowe elementy szkoleń mogą ulegać zmianie. MRiRW przekazuje ARiMR informację o zmianie wysokości tych stawek wraz ze wskazaniem terminu rozpoczęcia ich obowiązywania. Zmiana tego rodzaju nie wymaga zmiany umowy.
7. Beneficjent ma możliwość przeniesienia na kolejny etap niewykorzystanych przez siebie środków w ramach przyznanej mu alokacji finansowej na realizację danego etapu:
 - 1) w wysokości nie wyższej niż 25% alokacji finansowej danego etapu w okresie 3 pierwszych lat realizacji operacji,
 - 2) w wysokości nie wyższej niż 10% alokacji finansowej danego etapu w kolejnych latach realizacji operacji- w takim przypadku przeniesione środki pomniejszają wysokość alokacji w danym etapie i powiększają alokację jaka przypada na kolejny etap.
8. Beneficjent ma możliwość wydatkowania środków finansowych w wysokości wyższej niż przyznana mu alokacja na dany etap. W tym przypadku środki te pomniejszają alokację z kolejnego etapu.
9. Łączna wnioskowana kwota wskazana we WOP nie może przekroczyć kwoty przyznanej pomocy.
10. Przyznane środki finansowe mogą być przenoszone pomiędzy beneficjentami po dokonaniu zmiany wytycznej przeliczeniowej przez MRiRW we współpracy z ARiMR. Zmiany tego rodzaju wymagają zmiany umowy.
11. W ramach I.14.1.1 przewiduje się możliwość ubiegania się o wyprzedzające finansowanie, o którym mowa w ustawie o finansowaniu WPR oraz w wytycznych podstawowych.
12. Pomoc jest przyznawana na operację realizowaną przez ODR, działający na podstawie ustawy o JDR, zgodnie z warunkami realizacji operacji określonymi przez MRiRW.
13. MRiRW przekazuje ARiMR informację dotyczącą warunków, o których mowa w pkt 2 podrozdziału IV.2. Warunki te obejmują:
 - 1) ramowe programy szkoleń, w tym metodę pracy i liczbę godzin zajęć;
 - 2) rodzaje szkoleń i liczbę dni szkoleń;
 - 3) wysokość stawek za osobogodzinę szkoleń w ramach kategorii typologicznych szkoleń oraz wysokość stawek za dodatkowe elementy szkoleń;

- 4) zasięg terytorialny realizacji szkoleń, jeśli dotyczy;
 - 5) informację o preferencjach w dostępie do szkoleń dla beneficjentów instrumentów PS WPR, jeżeli dotyczą danego zakresu tematycznego szkolenia;
 - 6) informację dotyczącą wymaganych kwalifikacji kadry;
 - 7) informację o szczególnych wymaganiach dotyczących przeprowadzenia szkolenia.
14. MRiRW przekazuje ARiMR treść materiałów szkoleniowych dla ostatecznych odbiorców szkoleń oraz treść materiałów szkoleniowych do wykorzystania przez wykładowców na potrzeby prowadzenia szkoleń. ARiMR przekazuje te materiały beneficjentom I.14.1.1.
15. Złożony WOPP może być zmieniany z inicjatywy ODR w zakresie dotyczącym załączanych dokumentów (np. poprzez dodanie nowego załącznika) oraz wnioskowania o wyprzedzające finansowanie. WOPP może być zmieniany przez ODR w terminie 7 dni po dniu zakończenia naboru WOPP.

IV.4. Termin składania WOPP

Termin składania WOPP nie może być krótszy niż 14 dni i dłuższy niż 45 dni.

V. Wyплата pomocy

1. Pomoc jest wypłacana beneficjentowi na podstawie WOP złożonego w terminie określonym w umowie, jeżeli:
 - 1) beneficjent zrealizował operację lub jej etap zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie naboru wniosków, umowie oraz przepisach prawa powszechnie obowiązującego;
 - 2) beneficjent zrealizował bądź realizuje zobowiązania określone w umowie;
 - 3) beneficjent udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu;
 - 4) są spełnione warunki wypłaty pomocy.
2. Operacja jest realizowana w 6 etapach, każdy etap kończy się złożeniem WOP.
3. Płatność będzie dokonywana na podstawie stawek za osobogodzinę szkolenia z uwzględnieniem formy szkolenia (oddzielne stawki dla szkoleń w formule stacjonarnej i szkoleń w formule zdalnej) oraz z uwzględnieniem dodatkowych elementów szkoleń dotyczących: czasu trwania szkolenia, kosztów akomodacyjnych, kosztów ekspertów zewnętrznych, egzaminu, jeśli dotyczy.

4. Do WOP dołącza się dokumenty potwierdzające realizację operacji lub jej etapu.
5. ARiMR może dokonać doboru próby dokumentów, które zobowiązany jest przedstawić beneficjent w celu potwierdzenia realizacji operacji lub jej etapu zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie naboru wniosków, umowie oraz w przepisach prawa powszechnie obowiązującego.
6. Cel operacji uznaje się za osiągnięty, jeżeli beneficjent prawidłowo zrealizował zakres rzeczowy operacji na poziomie odpowiadającym co najmniej 90% środków przyznanych na realizację operacji.
7. Operacja podlega ocenie przez ostatecznych odbiorców szkoleń, zgodnie z zasadami określonymi w umowie.

VI. Zobowiązania beneficjenta

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, regulaminie naboru wniosków oraz realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, w szczególności do:
 - 1) zrealizowania operacji i złożenia WOP końcową w terminie określonym w umowie;
 - 2) niefinansowania operacji z udziałem środków publicznych stanowiących środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, z niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub stanowiących środki pochodzące z innych źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
 - 3) osiągnięcia celu operacji w terminie określonym w umowie;
 - 4) realizacji szkoleń zgodnie z ramowymi programami szkoleń określonymi przez MRiRW i przekazanymi przez ARiMR;
 - 5) zrealizowania operacji bez pobierania żadnych opłat od ostatecznych odbiorców szkoleń, z wyłączeniem kosztu dojazdu uczestników do miejsca szkolenia oraz kosztu zapewnienia sprzętu IT i dostępu do sieci Internet w szkoleniach z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej;
 - 6) badania opinii odbiorców szkoleń po zakończeniu szkolenia na temat:
 - a) jakości usług szkoleniowych, z których korzystali,
 - b) wykładowców, którzy prowadzili szkolenie

- poprzez stosowanie anonimowych ankiet, wypełnianych przez odbiorców szkoleń, według wzoru stanowiącego załącznik do umowy;
 - 7) niezwłocznego poinformowania ARiMR o prawomocnym orzeczeniu sądu o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o FP.
2. W okresie realizacji operacji beneficjent jest zobowiązany do zachowania warunków przyznania pomocy.

VII. Warunki zwrotu pomocy

1. Agencja żąda od beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy w przypadku:
- 1) ustalenia niezgodności realizacji operacji z przepisami powszechnie obowiązującymi, regulaminem naboru wniosków oraz umową;
 - 2) niezrealizowania lub nierealizowania zobowiązań określonych w umowie;
 - 3) nieudokumentowania zrealizowania operacji lub jej etapu;
 - 4) stwierdzenia finansowania operacji z udziałem środków publicznych stanowiących środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, z niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub stanowiących środki pochodzące z innych źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
 - 5) stwierdzenia niezachowania warunków przyznania pomocy w okresie realizacji operacji;
 - 6) prowadzenia szkoleń niezgodnie z programami szkoleń lub warunkami realizacji operacji;
 - 7) niezapewnienia bezpłatnego udziału dla uczestniczących w szkoleniu ostatecznych odbiorców szkoleń, z zastrzeżeniem o którym mowa w pkt 4 podrozdziału IV.2.
2. Sankcje zostaną określone w umowie.